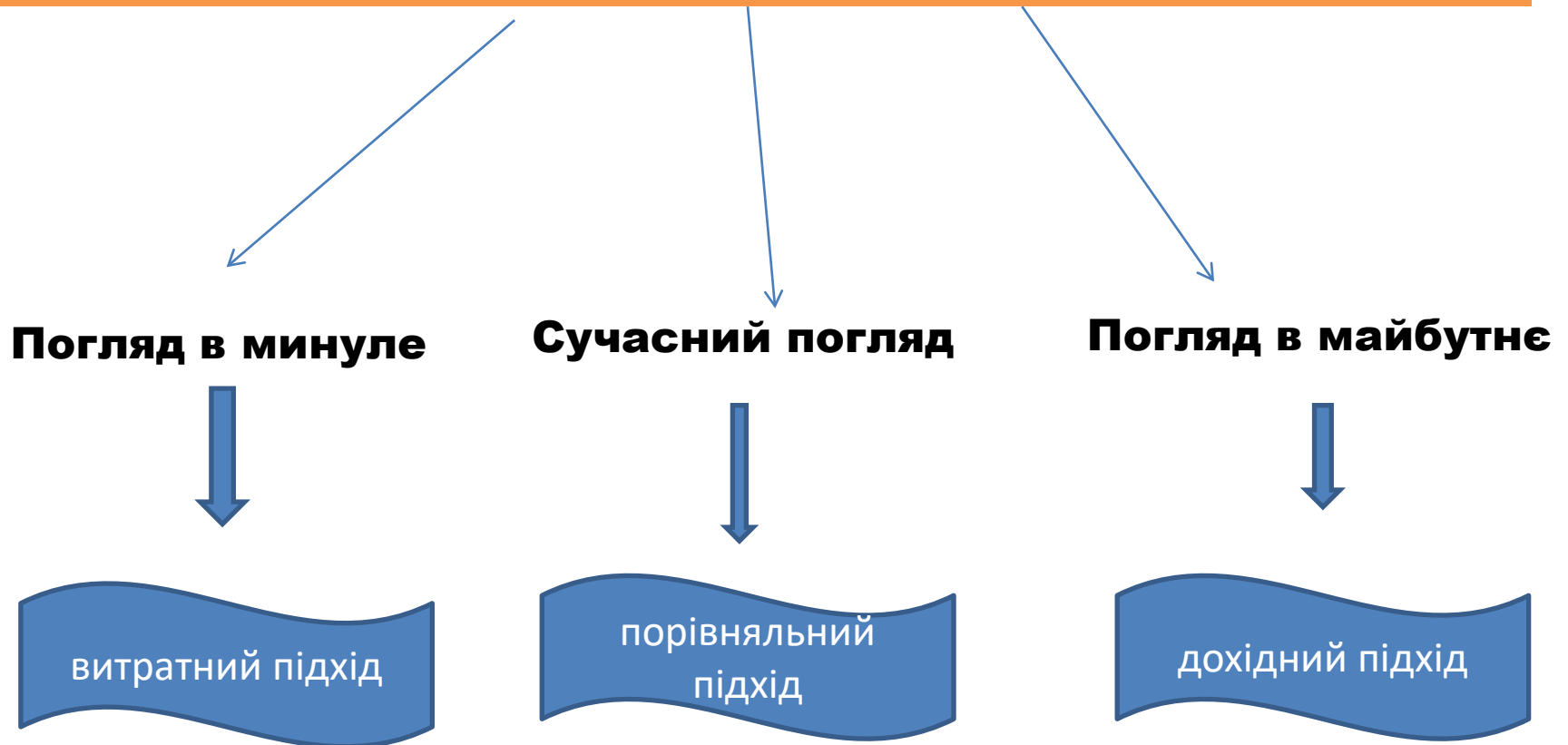

Методологія оцінки

Витратний підхід

Основний зміст витратного метод - поєднані усіх витрат на виробництво, придбання та реалізацію економічного активу з урахуванням його реального зносу

Сфери використання:

- техніко-економічного обґрунтування нового будівництва;
- найкращого та ефективнішого використання земельної ділянки;
- вибору варіантів модернізації чи реконструкції;
- спеціалізованих активів;
- для цілей страхування;
- незавершеного будівництва;
- відсутність необхідної інформації для використання інших методів;
- вияви надлишку доходу при оцінці незабудованої землі (залишку землі);
- судового розподілу майна.

Переваги витратного підходу

1. Достатньо широка сфера застосування;
2. Враховує вплив виробничо-господарських факторів на зміни вартості активів;
3. Враховує ступень зносу активів;
4. Більш обґрунтованість результати оцінки, оскільки вона спирається на фінансові, бухгалтерські та інші документи.

Недоліки витратного підходу

1. Відображає минулу вартість;
2. Не враховує реальну ринкову ситуацію на дату оцінки;
3. Не орієнтується на перспективи розвитку бізнесу;
4. Не враховує ризики та невизначеності;
5. Відсутній зв'язок з теперішніми та майбутніми результатами

Загальна схема витратного підходу

*Вартість
бізнесу*

*Вартість земельної
ділянки*

*Вартість
економічних
активів*

*Накопичений сукупний
знос*

Вартість гудвілу

Методи витратного підходу

```
graph TD; A[Методи витратного підходу] --> B[Метод вартості чистих активів]; A --> C[Метод вартості відтворення]; A --> D[Метод вартості заміщення];
```

*Метод вартості
чистих активів*

*Метод вартості
відтворення*

*Метод вартості
заміщення*

Розрахунок методом вартості чистих активів

1. Аналіз звітнього балансу та іншої фінансової документації;
2. Складання «економічного балансу».
3. Визначення вартості активів та вартості зобов'язань.
4. Визначення вартості бізнесу.

Метод розрахунку вартості відтворення і заміщення

Вартість відтворення активу визначається шляхом оцінки вартості активу, якщо б його створювали сьогодні в поточних цінах.

Відновна вартість – це витрати на виробництва в поточних цінах достеменної копії активу (з використанням тих же матеріалів, стандартів, проектів), що оцінюється. Відновну вартість можна розрахувати шляхом індексування первісної вартості активу на індекси збільшення та зменшення вартості грошей.

Вартість заміщення - це витрати в поточних цінах на створення активу однакової корисності, але при використанні сучасних елементів виробництва (нових матеріалів, будівельних конструкцій, дизайну та ін.). Вартість заміщення припускає можливу задовільну заміну активу.

Кількісний метод – оцінка об'єктів на основі бухгалтерського обліку та кошторису витрат.

Застосування методу **порівнянної одиниці** передбачає розрахунок вартості активу з урахуванням порівнянної одиниці аналогічного активу.

Метод визначення вартості за **вартістю конструктивних елементів** (розбивки по компонентах)- оцінка на основі розміру вартості створення його основних елементів.

Визначення зносу і його класифікація

Знос – це втрата вартості власності під впливом різноманітних факторів.

Фізичний знос – це зменшення вартості майна внаслідок втрати їм певних споживчих властивостей через природні явища або погане використання.

Функціональний знос (або моральний) – це зменшення вартості майна через його невідповідність сучасним ринковим вимогам, тобто актив не може задовольнити потреби споживача, що виникли в нових умовах.

Зовнішній (економічний) знос – це зменшення вартості майна внаслідок змін зовнішнього середовища: суспільних стандартів, законодавчих і фінансових умов, сервітів, демографічної ситуації, екологічної обставин та інших параметрів оточення.

Характер усувного та неусувного зносу

Критерієм поділу зносу на усувний та неусувний виступає не технічні можливості його усунення, а економічна доцільність. Знос може бути названий *усувним*, якщо витрати на його усунення менше майбутнього зростання вартості активу. І навпаки, якщо витрачання на ліквідацію зносу перевищують збільшення ринкової вартості активу то такий знос буде *неусувним*.

Строк фізичного життя - час протягом якого об'єкт здатний реально використовуватися згідно свого призначення.

Строк економічного життя – час протягом якого поліпшення вносять внесок в вартість об'єкту, тобто знос має усувний характер.

Фактичний вік – час від введення активу в експлуатацію до дати оцінки.

Ефективний вік – час існування активу, виходячи із його фізичного стану, функціональних можливостей, сприйняття споживачів (ефективний час може бути як менший так і більший за фактичний).

Залишковий строк економічного життя – можливий термін функціонування до завершення його економічного життя.

Формула підрахунку зносу = $\frac{\text{строк фактичного життя (або ефективний)}}{\text{Строк фізичного життя}}$.